

Antikvarisk medverkan vid beviljat byggnadsvårdsbidrag eller tillstånd till ändring av byggnadsminne i Gävleborgs län

Antikvarisk medverkan

När Länsstyrelsen beviljar byggnadsvårdsbidrag enligt 2 och 16 §§ förordningen (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer eller tillstånd till ändring av byggnadsminne, kyrkor/begravningsplatser enligt 3 kap. 14 § och 4 kap. 3,9 och 13 §§ kulturmiljölagen (1988:950) får Länsstyrelsen ställa villkor om hur arbetena ska utföras och dokumenteras. Ett villkor är ofta att åtgärderna ska utföras under antikvarisk medverkan. För att uppnå ett bra resultat vid åtgärder på kulturhistoriskt värdefull bebyggelse är det viktigt att antikvarisk expertis medverkar genom hela processen från planering till slutbesiktning.

Den antikvariska expertens uppgifter

Antikvarien ska följa arbetet, dokumentera och se till att åtgärderna utförs på ett sätt så att de kulturhistoriska värdena bevaras. Den antikvariska experten bör i god tid underrättas om när arbetena ska sättas igång. Det är lämpligt att experten innan arbetet påbörjas informerar alla berörda om anläggningens kulturhistoriska värden samt syftet med antikvarisk medverkan. Expertens bör delta i projektmöten och ta del av projektets handlingar i den omfattning som krävs för att de kulturhistoriska intressena ska kunna bevakas.

Vanligt förekommande uppgifter för den antikvariska experten kan vara att:

- följa arbetet och delta i byggmöten och besiktningar
- bistå med antikvariska råd och lämna detaljanvisningar
- dokumentera arbetet och byggnadshistoriska iakttagelser som kommer fram under arbetets gång
- stämma av med Länsstyrelsen under arbetets gång
- uppmärksamma avvikelser från beslutet och vid behov kontakta Länsstyrelsen

Slutbesiktningssintyg och antikvarisk rapport

Efter färdigställt arbete ska ett slutbesiktningssintyg utfärdas och skickas till Länsstyrelsen senast en vecka efter slutbesiktning, där experten ger en kort sammanfattning av arbetena och redovisar om de utförda åtgärderna är antikvariskt godkända. Sedan ska en antikvarisk rapport sammanställas enligt Länsstyrelsens rapportmall. Rapporten ska sändas till Länsstyrelsen i digitalt format och ett tryckt exemplar senast tre månader efter slutbesiktning.

Anlita en antikvarisk expert

Det är fastighetsägarens ansvar att se till så att Länsstyrelsens beslut och villkor följs. Till sin hjälp har fastighetsägaren den antikvariska experten. Den antikvariska experten ska godkännas av Länsstyrelsen innan beslut om bidrag eller tillstånd kan fattas. Antikvarien anlitas av sökanden så uppdraget avtalas därför mellan fastighetsägaren och den antikvariska experten. Kostnaden för antikvarisk medverkan ska betalas av den sökande. I bidragsärenden kan länsstyrelsen ofta lämna bidrag för hela eller delar av kostnaden för den antikvariska experten.

Krav på antikvarisk expert

Antikvarien ska uppfylla Länsstyrelsens krav på kompetens, erfarenhet och lämplighet.

Kompetenskrav

- Ett grundläggande krav är att den antikvariske experten har en adekvat utbildning, t.ex. en akademisk examen med bebyggelseantikvarisk inriktning, kulturhistorisk inriktning eller arkitekt-/ingenjörutbildning. Kompletterande kunskaper om restaurering genom utbildning eller motsvarande erfarenhet bör ingå. I vissa fall fordras trädgårdshistorisk kompetens, konservatorutbildning eller annan specialistkompetens.
- Experten behöver ha kunskaper inom byggnadsvård, d.v.s. byggnadsteknik, material och metoder. Det är också viktigt att experten är införstådd med hela projekterings- och byggprocessen för att rätt kunna bedöma när insatser behövs.
- Den antikvariska experten ska ur ett kulturhistoriskt perspektiv kunna tolka och analysera byggnadsverk och anläggningar, kunna utföra kulturhistoriska värderingar samt kunna redogöra för hur det kulturhistoriska värdet påverkas vid ändringar av byggnadsverk och anläggningar.
- Den antikvariska experten ska ha ingående kunskaper om kulturmiljölagen samt god kännedom om övriga lagar och regelverk som är tillämpbara vid ändring av byggnadsverk och anläggningar.

Erfarenhet

- Dokumenterad erfarenhet av antikvarisk medverkan bör finnas. Sådan erfarenhet kan experten ha fått antingen genom egna uppdrag eller genom att ha medverkat eller utfört kontroller under sakkunnig ledning. Särskild erfarenhet vid olika typer av arbeten kan komma att krävas. Till exempel kan detta gälla vid konserveringsarbeten.